

SUPPLEMENT TILL SJUNDE UPPLAGAN

Sedan den 7 upplagan av denna bok kom ut 1 januari 2022 har följande ändringar skett.

1 juni 2022

OBS. Ändringarna den 1 juni 2022 har kortfattat kommenterats i 7 upplagan av denna bok i en bilaga med kommande lagändringar. Här återges därför endast lagtexterna till dessa lagrum.

Samtliga lagändringar i detta och följande avsnitt har gråmarkerats.

27:1 RB (Ändring)

Ett föremål får tas i beslag om det skäligen kan antas

1. ha betydelse för utredning om brott,
2. ha tagits ifrån någon genom brott,
3. vara förverkat på grund av brott,
4. kunna användas för att utföra en genomsökning på distans, eller
5. ha betydelse för utredning om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

Vad som sägs i detta kapitel om föremål gäller också om skriftlig handling, om inte annat är föreskrivet.

Tvångsmedel enligt detta kapitel får beslutas endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den misstänkte eller för något annat motstående intresse. Lag (2022:316).

I första stycket är fjärde punkten ny. Övriga ändringar i stycket är endast språkliga och redaktionella.

27:2 RB (Ändring)

En skriftlig handling får inte tas i beslag om

1. den kan antas innehålla uppgifter som en befattningshavare eller någon annan som avses i 36 kap. 5 § inte får höras som vittne om, och
2. handlingen innehas av honom eller henne eller av den som tystnadsplikten gäller till förmån för. Lag (2022:316).

Andra–fjärde styckena, som reglerar ett beslagsförbud i närståendefall, har tagits bort.

27:11 (Ändring)

Om den som beslag sker från inte är närvarande vid beslaget, ska han eller hon så snart det kan ske utan men för utredningen underrättas om det och om vad som har skett med det beslagtagna. Om en försändelse hos ett beforderingsföretag har tagits i beslag, ska, så snart det kan ske utan men för utredningen, mottagaren underrättas och, om avsändaren är känd, även denne. Lag (2022:316).

27:11 b (Ny paragraf)

Vid genomsökning av handlingar i en beslagtagna elektronisk kommunikationsutrustning eller av en kopia av sådana handlingar ska den som drabbats av åtgärden få tillfälle att närvara, om det kan antas att det kommer fram uppgifter som enligt 2 § hindrar beslag.

Det som sägs i första stycket gäller inte om det finns särskilda skäl mot närvaro.

Undersökningsledaren får besluta att det som förekommit vid en genomsökning inte får uppenbaras. Lag (2022:316).

27:11 c (Ny paragraf)

Den som avses i 11 b § första stycket har rätt att ha ett biträde närvarande om det kan ske utan men för utredningen och biträdet uppfyller de krav som ställs på en försvarare i 21 kap. 3 § tredje stycket.

Om den som avses i 11 b § första stycket är under femton år bör den som har vårdnaden om honom eller henne vara närvarande vid genomsökningen, om det kan ske utan men för utredningen. Lag (2022:316).

27:17 a (Ny paragraf)

En handling som omfattas av ett beslag eller påträffas vid en husrannsakan eller en genomsökning på distans får kopieras om den skäligen kan antas ha betydelse för utredning om brott eller om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

En handling som inte får tas i beslag enligt 2 eller 3 § får inte heller kopieras. Lag (2022:316).

27:17 b (Ny paragraf)

Den som med laga rätt verkställer ett beslag, en husrannsakan eller en genomsökning på distans får besluta om att en handling ska kopieras enligt 17 a §. Lag (2022:316)

27:17 c (Ny paragraf)

Den som ska underrättas om ett beslag, en husrannsakan eller en genomsökning på distans enligt 11 § eller 28 kap. 7 eller 10 g § ska även underrättas om att en handling har kopierats enligt 17 a §, så snart det kan ske utan men för utredningen. Lag (2022:316).

27:17 d (Ny paragraf)

Om en kopia enligt 17 a § varken läggs till grund för ett beslut att väcka åtal eller används som bevisning till stöd för åtalet, ska den förstöras när ett avgörande i sak har fått laga kraft eller när en åtalsunderlåtelse har beslutats.

En kopia ska omedelbart förstöras i de delar som den omfattas av förbud enligt 17 a § andra stycket.

En åtgärd enligt andra stycket ska protokollföras. Lag (2022:316).

27:17 e (Ny paragraf)

Om en kopia enligt 17 a § förvaras hos en brottsbekämpande myndighet får den som drabbats av kopieringen begära rättens prövning av om kopian ska förstöras. Rätten till prövning gäller så länge förundersökningen pågår eller, om åtal har väckts, till dess att målet har avgjorts slutligt.

Om förutsättningarna för kopiering har upphört får rätten besluta att kopian ska förstöras. Rätten får även besluta att en kopia ska förstöras i de delar som den omfattas av förbud enligt 17 a § andra stycket.

När en begäran enligt första stycket har kommit in till rätten ska en förhandling enligt 5 § hållas så snart som möjligt. I högre rätt tillämpas 25 kap. 8 § i fråga om reseförbud även i fråga om kopiering. Lag (2022:316).

27:17 f (Ny paragraf)

Om det finns anledning att anta att någon har möjlighet att öppna ett avläsningsbart informationssystem genom biometrisk autentisering är han eller hon skyldig att på tillsägelse av en polisman medverka till detta, om en genomsökning av ett beslagtaget föremål, en husrannsakan eller en genomsökning på distans annars försvåras. Om han eller hon vägrar, får en polisman genomföra autentiseringen. Lag (2022:316).

27:18 (Paragrafen har därefter ändrats den 1 juli 2022, den 1 januari 2023, 1 juni 2023 och den 1 oktober 2023. Här tas endast den senaste ändringen med. Se nedan.)

27:19 (Paragrafen har därefter ändrats den 1 oktober 2023. Se nedan.)

27:20a (Paragrafen har därefter ändrats den 1 oktober 2023. Se nedan.)

28:1 (Ändring)

Om det finns anledning att anta att ett brott har begåtts på vilket fängelse kan följa, får husrannsakan företas i hus, rum eller slutet förvaringsställe för att söka efter föremål som kan tas i beslag eller i förvar eller som kan användas för att utföra en genomsökning på distans eller annars för att utröna omständigheter som kan vara av betydelse för utredning om brottet eller om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

Hos annan än den som skäligen kan misstänkas för brottet får husrannsakan dock företas bara om brottet har begåtts hos honom eller henne eller om den misstänkte har gripits där eller om det annars finns synnerlig anledning att det vid husrannsakan ska anträffas föremål som kan tas i beslag eller i förvar eller att annan utredning om brottet eller om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken kan vinnas. För husrannsakan hos den misstänkte får hans eller hennes samtycke inte åberopas i något fall, om inte den misstänkte själv har begärt att husrannsakan ska göras. Lag (2022:316).

28:10 a (Ny paragraf)

Genomsökning på distans innebär att söka efter handlingar som finns lagrade i ett avläsningsbart informationssystem utanför den elektroniska kommunikationsutrustning som används för att utföra genomsökningen. Lag (2022:316).

28:10 b (Ny paragraf)

Om det finns anledning att anta att ett brott har begåtts på vilket fängelse kan följa får en genomsökning på distans utföras för att söka efter handlingar som kan vara av betydelse för utredning om brottet eller om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

Genomsökning på distans får utföras i ett avläsningsbart informationssystem som den som skäligen kan misstänkas för brottet kan antas ha använt. Även i annat fall får en genomsökning på distans utföras om det finns synnerlig anledning att anta att det går att påträffa handlingar som avses i första stycket.

Genomsökning på distans får endast utföras genom autentisering i det avläsningsbara informationssystem som åtgärden avser. Lag (2022:316).

28:10 c (Ny paragraf)

Genomsökning på distans får inte avse uppgifter som enligt 27 kap. 2 § hindrar beslag.

Om det vid en genomsökning på distans kommer fram uppgifter som omfattas av första stycket ska genomsökningen omedelbart avbrytas i den del den avser sådana uppgifter. Lag (2022:316).

28:10 d (Ny paragraf)

Beslut om genomsökning på distans fattas av undersökningsledaren, åklagaren eller rätten. En polisman får vidta åtgärden även utan ett sådant beslut, om det är fara i dröjsmål och genomsökningen inte kan antas bli av stor omfattning eller medföra synnerlig olägenhet för den som drabbas av åtgärden.

Om genomsökningen kan antas bli av stor omfattning eller medföra synnerlig olägenhet för den som drabbas av åtgärden bör, om det inte är fara i dröjsmål, åtgärden inte vidtas utan rättens beslut.

Fråga om genomsökning på distans får tas upp av rätten på begäran av undersökningsledaren eller åklagaren. Efter åtalet får rätten även på yrkande av målsäganden eller självmant ta upp en sådan fråga. Lag (2022:316).

28:10 e (Ny paragraf)

Om en genomsökning på distans verkställs vid en husrannsakan ska 7 § tillämpas i fråga om rätt till närvaro vid genomsökningen.

I andra fall än som avses i första stycket, får den närvara som kan antas ha använt det avläsningsbara informationssystem som genomsökningen avser, om det kan antas att det i informationssystemet finns uppgifter som enligt 27 kap. 2 § hindrar beslag.

Det som sägs i första och andra styckena gäller inte om det finns särskilda skäl mot närvaro. I övrigt ska 27 kap. 11 b § tredje stycket och 11 c § tillämpas vid en genomsökning på distans. Lag (2022:316).

28:10 f § (Ny paragraf)

Om det kan antas att utredningen annars försvåras, är den som närvarar vid en genomsökning på distans skyldig att på tillsägelse tillfälligt lämna ifrån sig annan elektronisk kommunikationsutrustning än sådan som används för att utföra genomsökningen och som han eller hon bär med sig eller har på sig. Om han eller hon vägrar, får en polisman tillfälligt omhändertä utrustningen.

Om det är nödvändigt för att söka efter sådan utrustning som anges i första stycket och det är föreskrivet fängelse för brottet, får en polisman kroppsvisitera den som är skäligen misstänkt för brottet. Någon annan än den som skäligen kan misstänkas för brottet får kroppsvisiteras endast om det finns synnerlig anledning att anta att utredningen annars kommer att försvåras. Lag (2022:316).

28:10 g (Ny paragraf)

Om en genomsökning på distans har utförts utan att den som drabbats av åtgärden har varit närvarande ska han eller hon, så snart det kan ske utan men för utredningen, under rättas om åtgärden. Lag (2022:316).

28:10 h (Ny paragraf)

En genomsökning på distans ska protokollföras. I protokollet ska följande anges:

- ändamålet med åtgärden,
- när åtgärden påbörjades och avslutades,
- om åtgärder enligt 10 f § har vidtagits, och
- vad som i övrigt förekommit vid genomsökningen.

Den som har drabbats av en genomsökning på distans har rätt att på begäran få ett bevis om åtgärden. Beviset ska även innehålla uppgift om det brott som misstanken avser.

Lag (2022:316).

28:10 i (Ny paragraf)

Bestämmelserna i 1 § tredje stycket, 3 a § och 8 § om husrannsakan ska tillämpas även i fråga om genomsökning på distans. Lag (2022:316).

28:11 (Ändring)

Om det finns anledning att anta att ett brott har begåtts på vilket fängelse kan följa, får kroppsvisitation göras på den som skäligen kan misstänkas för brottet för att söka efter föremål som kan tas i beslag eller i förvar eller som kan användas för att utföra en genomsökning på distans. Kroppsvisitation får också annars göras för att utröna omständigheter som kan vara av betydelse för utredning om brottet eller om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

Någon annan än den som skäligen kan misstänkas för brottet får kroppsvisiteras endast om det finns synnerlig anledning att anta att det därigenom kommer att anträffas sådana föremål som avses i första stycket eller att det annars är av betydelse för utredningen om brottet eller om förverkande av utbyte av brottslig verksamhet enligt 36 kap. 1 b § brottsbalken.

Med kroppsvisitation avses en undersökning av kläder och annat som någon bär på sig samt av väskor, paket och andra föremål som någon har med sig. Lag (2022:316)

3 juni 2022

27:25 (Ändring)

När tillstånd till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation har lämnats, får de tekniska hjälpmedel som behövs för åtgärden användas.

I 9 kap. lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation finns bestämmelser om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation som gäller för den som driver verksamhet som avses i den lagen. Lag (2022:484).

Andra stycket har ändrats p.g.a. den nya lagen om elektronisk kommunikation.

1 juni 2023

27:33 (Ändring)

Om det gäller sekretess enligt 15 kap. 1 eller 2 §, 18 kap. 1, 2 eller 3 § eller 35 kap. 1 eller 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifter som avses i 32 §, ska en underrättelse enligt 31 § skjutas upp till dess att sekretess inte längre gäller.

Om det på grund av sekretess inte har kunnat lämnas någon underrättelse inom ett år från det att förundersökningen avslutades, behöver underrättelsen inte lämnas.

En underrättelse enligt 31 § ska inte lämnas, om förundersökningen angår

1. brott som avses i 13 kap. 1, 2, 3, 5 a eller 5 b § brottsbalken, om brottet innefattar sabotage enligt 4 § samma kapitel
2. brott som avses i 13 kap. 4 eller 5 § brottsbalken,
3. brott som avses i 18 kap. 1, 3, 5 eller 6 § eller 19 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6 a, 6 b, 7, 8, 9, 10, 10 a, 10 b, 12 eller 13 § brottsbalken,
4. brott som avses i 3 eller 4 kap. brottsbalken, om brottet är av det slag som anges i 18 kap. 2 § eller 19 kap. 11 § samma balk,
5. brott som avses i 26 § lagen (2018:558) om företagshemligheter, om det finns anledning att anta att gärningen har begåtts på uppdrag av eller har understötts av en främmande makt eller av någon som har agerat för en främmande makts räkning,
6. brott som avses i 4, 4a, 5, 6, 7, 8, 9 eller 10 § terroristbrottslagen (2022:666), eller
7. försök, förberedelse eller stämpling till brott som anges i 1–6 eller underlåtenhet att avslöja sådant brott, om gärningen är belagd med straff. Lag (2023:228).

Paragrafen reglerar i vilka fall en underrättelse enligt 31 §, som innehåller bestämmelser om underrättelse när ett hemligt tvångsmedel har använts, får skjutas upp eller underlåtas.

1 juli 2023

24:1 (Ändring)

Den som på sannolika skäl är misstänkt för ett brott, för vilket det är föreskrivet fängelse ett år eller mer, får häktas, om det med hänsyn till brottets beskaffenhet, den misstänktes förhållande eller någon annan omständighet finns risk för att han eller hon

1. avviker eller på något annat sätt undandrar sig lagförelse eller straff,
2. genom att undanröja bevis eller på något annat sätt försvårar sakens utredning eller
3. fortsätter sin brottsliga verksamhet.

Om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader, ska häktning ske, om det inte är uppenbart, att skäl till häktning saknas.

Häktning får ske endast om skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som åtgärden innebär för den misstänkte eller för något annat motstående intresse.

Kan det antas att den misstänkte kommer att dömas endast till böter, får häktning inte ske. (Lag 2023:256)

I paragrafen regleras de grundläggande förutsättningarna för häktning. Tillämpningsområdet för den s.k. häktningspresumtionen vid allvarliga brott i andra stycket har utvidgats genom att det föreskrivna minimistraffet för brott där presumtionen ska tillämpas sänks till fängelse i ett år och sex månader.

1 oktober 2023

27:9 (Ändring)

Rätten får förordna att en försändelse som får tas i beslag och som väntas komma in till ett befordringsföretag ska, när försändelsen kommer in, hållas kvar till dess att frågan om beslag har avgjorts. Frågan om att hålla kvar en försändelse får endast tas upp på yrkande av undersökningsledaren eller åklagaren.

Ett förordnande ska meddelas att gälla en viss tid, högst en månad, från den dag då förordnandet delgavs befordringsföretaget. I förordnandet ska det anges vilka försändelser som förordnandet omfattar och att det utan tillstånd av undersökningsledaren eller åklagaren inte får lämnas meddelande om åtgärden till avsändaren, mottagaren eller någon annan.

När en försändelse hållits kvar på grund av ett förordnande, ska befordringsföretaget snarast möjligt anmäla det till den som har begärt förordnandet. Den som har begärt förordnandet ska omedelbart pröva om försändelsen ska tas i beslag. Lag (2023:534).

Tillägget i andra stycket innebär att det i ett förordnande ska anges vilka försändelser som förordnandet omfattar. Förordnandet ska inte omfatta fler försändelser än vad som är nödvändigt för att syftet med kontrollen ska uppnås. Övriga ändringar är språkliga.

Hemliga tvångsmedel

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation

27:18 (Ändring)

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation innebär att meddelanden, som i ett elektroniskt kommunikationsnät överförs eller har överförts till eller från ett telefonnummer eller en annan adress, i hemlighet avlyssnas eller tas upp genom ett tekniskt hjälpmedel för återgivning av innehållet i meddelandet.

Ett tillstånd till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation ger även rätt att vidta sådana åtgärder som anges i 19 §. Lag (2023:534).

Bestämmelserna i det tidigare andra stycket, som innehåller en uppräkningslista av vid vilka brott tvångsmedlet får användas, har flyttats till en ny paragraf, se 18 a § andra stycket. Det nuvarande andra stycket motsvarar det tidigare tredje stycket. Ändringarna är endast språkliga.

27:18 a (Ny paragraf)

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation får användas om någon är skäligen misstänkt för brott som avses i andra stycket och åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen. Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får användas vid en förundersökning om

1. ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,
2. grovt dataintrång enligt 4 kap. 9 c § andra stycket brottsbalken,
3. grovt sexuellt övergrepp, sexuellt utnyttjande av barn, sexuellt övergrepp mot barn, grovt sexuellt övergrepp mot barn, utnyttjande av barn för sexuell posering, grovt utnyttjande av barn för sexuell posering, utnyttjande av barn genom köp av sexuell hand-

- ling, sexuellt ofredande mot barn eller grovt sexuellt ofredande mot barn enligt 6 kap. 2 § tredje stycket, 5 §, 6 §, 8 §, 9 § eller 10 § första eller tredje stycket brottsbalken,
4. kontakt för att träffa ett barn i sexuellt syfte enligt 6 kap. 10 a § brottsbalken, om det kan antas att brottet inte leder till endast böter,
 5. grovt bedrägeri enligt 9 kap. 3 § brottsbalken, om gärningen har begåtts med hjälp av elektronisk kommunikation,
 6. utpressning enligt 9 kap. 4 § första stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i tre månader,
 7. sabotage enligt 13 kap. 4 § brottsbalken,
 8. mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse, kapning, sjö- eller luftfartssabotage eller flygplatssabotage enligt 13 kap. 1 §, 3 § första eller andra stycket, 5 a § eller 5 b § brottsbalken, om brottet innefattar sabotage enligt 4 § samma kapitel,
 9. mened enligt 15 kap. 1 § första stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i tre månader,
 10. grovt barnpornografibrott eller barnpornografibrott som inte är ringa enligt 16 kap. 10 a § brottsbalken,
 11. övergrepp i rättsak eller skyddande av brottsling enligt 17 kap. 10 § första eller fjärde stycket eller 11 § första eller andra stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i tre månader,
 12. grovt skyddande av brottsling enligt 17 kap. 11 § tredje stycket brottsbalken,
 13. brott mot medborgerlig frihet enligt 18 kap. 5 § brottsbalken,
 14. spioneri, utlandsspioneri, obehörig befattning med hemlig uppgift, grov obehörig befattning med hemlig uppgift eller olovlig underrättelseverksamhet mot Sverige, mot främmande makt eller mot person enligt 19 kap. 5, 6 a, 7, 8, 10, 10 a eller 10 b § brottsbalken,
 15. grovt penningtvåtsbrott eller näringspenningtvätt, grovt brott, enligt 5 § eller 7 § andra stycket lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott,
 16. grovt insiderbrott enligt 2 kap. 1 § tredje stycket lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden,
 17. företagsspioneri enligt 26 § lagen (2018:558) om företagshemligheter, om det finns anledning att anta att gärningen har begåtts på uppdrag av eller har understötts av en främmande makt eller av någon som har agerat för en främmande makts räkning,
 18. deltagande i en terroristorganisation, samröre med en terroristorganisation, finansiering av terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, offentlig uppmaning till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, rekrytering till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, utbildning för terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet eller resa för terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet enligt 4 a, 5, 6, 7, 8, 9 eller 10 § terroristbrottslagen (2022:666),
 19. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1–5, 7, 8, 10 eller 12–18, om en sådan gärning är belagd med straff,
 20. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 6, 9 eller 11, om en sådan gärning är belagd med straff och det kan antas att gärningens straffvärde överstiger fängelse i tre månader,
 21. ett annat brott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i två år, eller
 22. flera brott, om
 - a) en och samma person är skäligen misstänkt för samtliga brott,
 - b) det kan antas att den samlade brottslighetens straffvärde överstiger fängelse i två år,
 - c) det kan antas att vart och ett av brotten har utgjort ett led i en brottslighet som har utövats i organiserad form eller systematiskt, och
 - d) det för vart och ett av brotten är föreskrivet fängelse i ett år eller mer.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får endast avse ett telefonnummer eller en annan adress eller en viss elektronisk kommunikationsutrustning som

1. under den tid som tillståndet avser innehas eller har innehafts av den misstänkte eller annars kan antas ha använts eller komma att användas av den misstänkte, eller
2. det finns synnerlig anledning att anta att den misstänkte under den tid som tillståndet avser har kontaktat eller kommer att kontakta. Lag (2023:534).

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om användning av hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation när någon är *skäligen* misstänkt för brott.

27:18 b (Ny paragraf)

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation får även användas i syfte att utreda vem som skäligen kan misstänkas för brott som avses i andra stycket, om åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får användas vid en förundersökning om

1. ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i fyra år,
2. grovt dataintrång enligt 4 kap. 9 c § andra stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,
3. våldtäkt eller våldtäkt mot barn enligt 6 kap. 1 § första stycket eller 4 § första eller andra stycket brottsbalken,
4. grovt bedrägeri enligt 9 kap. 3 § brottsbalken, om gärningen har begåtts med hjälp av elektronisk kommunikation och det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,
5. utpressning enligt 9 kap. 4 § första stycket brottsbalken, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,
6. grov utpressning enligt 9 kap. 4 § andra stycket brottsbalken,
7. allmänfarlig ödeläggelse eller grovt sabotage enligt 13 kap. 3 § första stycket eller 5 § brottsbalken,
8. krigsanstiftan eller grovt utlandsspioneri enligt 19 kap. 2 eller 6 b § brottsbalken,
9. grovt narkotikabrott enligt 3 § första stycket narkotikastrafflagen (1968:64),
10. grovt vapenbrott enligt 9 kap. 1 a § första stycket vapenlagen (1996:67),
11. grov narkotikasmuggling, grov vapensmuggling eller grov smuggling av explosiv vara enligt 6 § tredje stycket, 6 a § tredje stycket eller 6 b § tredje stycket lagen (2000:1225) om straff för smuggling,
12. grovt brott enligt 29 a § första stycket lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor,
13. grovt penningtvättsbrott eller näringspenningtvätt, grovt brott, enligt 5 § eller 7 § andra stycket lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i ett år,
14. terroristbrott enligt 4 § terroristbrottslagen (2022:666),
15. ett brott som avses i 18 a § andra stycket 3, 4, 7, 8, 10, 13, 14, 17 eller 18,
16. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1, 3, 6–12, 14 eller 15, om en sådan gärning är belagd med straff,
17. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 2, 4, 5 eller 13, om en sådan gärning är belagd med straff och det kan antas att gärningens straffvärde överstiger fängelse i ett år,
18. ett annat brott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i fyra år, eller
19. flera brott, om
 - a) det kan antas att samtliga brott har begåtts av en och samma person,
 - b) det kan antas att den samlade brottslighetens straffvärde överstiger fängelse i fyra år,

c) det kan antas att vart och ett av brotten har utgjort ett led i en brottslighet som har utövats i organiserad form eller systematiskt, och

d) det för vart och ett av brotten inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i sex månader eller det är fråga om försök, förberedelse eller stämpling till ett sådant brott, om en sådan gärning är belagd med straff.

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får endast avse ett telefonnummer eller en annan adress eller en viss elektronisk kommunikationsutrustning som

1. det finns särskild anledning att anta att gärningsmannen eller någon annan som har medverkat till brottet eller brotten under den tid som tillståndet avser har använt eller kommer att använda, eller
2. det finns synnerlig anledning att anta att gärningsmannen eller någon annan som har medverkat till brottet eller brotten under den tid som tillståndet avser har kontaktat eller kommer att kontakta. Lag (2023:534).

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om användning av hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation i syfte att utreda vem som *skäligen kan misstänkas* för brott.

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation

27:19 (Ändring)

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation innebär att uppgifter i hemlighet hämtas in om

1. meddelanden som i ett elektroniskt kommunikationsnät överförs eller har överförts till eller från ett telefonnummer eller en annan adress,
2. vilka elektroniska kommunikationsutrustningar som har funnits inom ett visst geografiskt område, eller
3. i vilket geografiskt område en viss elektronisk kommunikationsutrustning finns eller har funnits.

Genom hemlig övervakning av elektronisk kommunikation får sådana meddelanden som avses i första stycket 1 även hindras från att nå fram. Lag (2023:534).

Paragrafen innehåller en definition av tvångsmedlet hemlig övervakning av elektronisk kommunikation. I första stycket görs en språklig ändring. Bestämmelserna i tidigare tredje stycket, som innehåller en uppräkningslista av vid vilka brott tvångsmedlet får användas, har med vissa ändringar flyttats till en ny paragraf, se 19 a § andra stycket. Bestämmelserna i hittillsvarande fjärde stycket, som reglerar vid vilka brott tvångsmedlet får användas i syfte att utreda vem som skäligen kan misstänkas för brottet, har med vissa ändringar flyttats till en ny paragraf, se 19 b § andra stycket.

27:19 a § (Ny paragraf)

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation får användas om någon är skäligen misstänkt för brott som avses i andra stycket och åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får användas vid en förundersökning om

1. ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i sex månader,
2. dataintrång enligt 4 kap. 9 c § första stycket brottsbalken,
3. barnpornografibrott som inte är ringa enligt 16 kap. 10 a § brottsbalken,
4. narkotikabrott enligt 1 § narkotikastrafflagen (1968:64),
5. narkotikasmuggling enligt 6 § första stycket lagen (2000:1225) om straff för smuggling,
6. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1–5, om en sådan gärning är belagd med straff, eller

7. andra brott som kan leda till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation enligt 18 a § andra stycket.

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får endast avse ett telefonnummer eller en annan adress eller en viss elektronisk kommunikationsutrustning som

- 1. under den tid som tillståndet avser innehas eller har innehafts av den misstänkte eller annars kan antas ha använts eller komma att användas av den misstänkte, eller**
- 2. det finns synnerlig anledning att anta att den misstänkte under den tid som tillståndet avser har kontaktat eller kommer att kontakta. Lag (2023:534).**

Paragrafen som är ny innehåller bestämmelser om användning av hemlig övervakning av elektronisk kommunikation när någon är *skäligan misstänkt* för brott. Punkterna 1–6 motsvarar hittillsvarande 19 § tredje stycket 1–4. Ändringarna är endast redaktionella

27:19 b § (Ny paragraf)

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation får även användas i syfte att utreda vem som skäligan kan misstänkas för brott som avses i andra stycket, om åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Hemlig övervakning av elektronisk kommunikation enligt denna paragraf får användas vid en förundersökning om

- 1. ett brott som avses i 18 a § andra stycket 1–21, eller**
- 2. flera brott, om**
 - a) det kan antas att samtliga brott har begåtts av en och samma person,**
 - b) det kan antas att den samlade brottslighetens straffvärde överstiger fängelse i två år,**
 - c) det kan antas att vart och ett av brotten har utgjort ett led i en brottslighet som har utövats i organiserad form eller systematiskt, och**
 - d) det för vart och ett av brotten är föreskrivet fängelse i ett år eller mer. Lag (2023:534).**

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om användning av hemlig övervakning av elektronisk kommunikation i syfte att utreda vem som *skäligan kan misstänkas* för brott. Första stycket motsvarar delvis hittillsvarande 20 § andra stycket. Den särskilda begränsningen att övervakning som avser uppgifter om meddelanden endast får avse förfluten tid har slopats. Det är alltså tillåtet att hämta in uppgifter om meddelanden i realtid vid övervakning. Övriga ändringar i förhållande till hittillsvarande 20 § andra stycket är språkliga och redaktionella. Andra stycket motsvarar delvis hittillsvarande 19 § fjärde stycket. I likhet med vad som hittills har gällt får hemlig övervakning av elektronisk kommunikation användas för att utreda vem som skäligan kan misstänkas för brottet i fråga om sådana brott som kan leda till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation när det finns en skäligan misstänkt.

20 § Har betecknats 27 kap. 21 b §

Hemlig kameraövervakning

27:20 a (Ändring)

Hemlig kameraövervakning innebär att fjärrstyrda tv-kameror, andra optisk-elektroniska instrument eller därmed jämförbara utrustningar används för optisk personövervakning vid förundersökning i brottmål, utan att upplysning om övervakningen lämnas.

Lag (2023:534).

Paragrafen innehåller en definition av tvångsmedlet hemlig kameraövervakning. Bestämmelserna i det tidigare andra stycket, som innehöll en uppräkningslista av vid vilka brott tvångsmedlet får användas, ersätts delvis av motsvarande bestämmelser i 20 b § första stycket.

27:20 b (Ändring)

Hemlig kameraövervakning får användas vid en förundersökning om brott som avses i 18 a § andra stycket, om någon är skäligen misstänkt för brottet eller brotten och åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Ett tillstånd till hemlig kameraövervakning enligt första stycket får endast avse en sådan plats där den misstänkte kan antas komma att uppehålla sig.

Trots andra stycket får ett tillstånd till hemlig kameraövervakning enligt första stycket avse den skäligen misstänkte i stället för en viss plats, om det finns särskilda skäl för det. Beslutet får då verkställas endast genom att övervakningen riktas mot en plats där den misstänkte kan antas komma att uppehålla sig. De tekniska hjälpmedel som används får aldrig placeras på en plats som skyddas mot intrång. Lag (2023:534)

Paragrafen innehåller bestämmelser om användning av hemlig kameraövervakning när någon är skäligen misstänkt för brott. Genom tredje stycket, som är nytt, har införts en möjlighet att knyta ett tillstånd till hemlig kameraövervakning till den skäligen misstänkte i stället för en viss plats. Ett tillstånd får avse den skäligen misstänkte endast om det finns särskilda skäl för det.

27:20 c (Ändring)

Om det vid en förundersökning om brott som avses i andra stycket inte finns någon som är skäligen misstänkt för brottet eller brotten, får hemlig kameraövervakning även användas i syfte att fastställa vem som skäligen kan misstänkas för brottet eller brotten, om åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Hemlig kameraövervakning enligt denna paragraf får användas vid en förundersökning om

1. ett brott som avses i 18 a § andra stycket 1–21, eller
2. flera brott, om
 - a) det kan antas att samtliga brott har begåtts av en och samma person,
 - b) det kan antas att den samlade brottslighetens straffvärde överstiger fängelse i två år,
 - c) det kan antas att vart och ett av brotten har utgjort ett led i en brottslighet som har utövats i organiserad form eller systematiskt, och
 - d) det för vart och ett av brotten är föreskrivet fängelse i ett år eller mer.

Hemlig kameraövervakning enligt denna paragraf får endast användas för att övervaka en plats där brottet eller något av brotten har begåtts eller en nära omgivning till en sådan plats. Lag (2023:534).

Paragrafen anger förutsättningarna för att använda hemlig kameraövervakning när det *inte* finns någon som är skäligen misstänkt för brottet eller brotten.

Ändringarna i första stycket innebär att begränsningen när det gäller vilka platser som får övervakas flyttas till ett nytt tredje stycke. I andra stycket anges vid vilka brott som hemlig kameraövervakning får användas om det inte finns någon som är skäligen misstänkt.

Hemlig rumsavlyssning

27:20 d (Ändring)

Med hemlig rumsavlyssning avses avlyssning eller upptagning som

1. görs i hemlighet och med ett tekniskt hjälpmedel som är avsett att återge ljud, och
2. avser tal i enrum, samtal mellan andra eller förhandlingar vid sammanträden eller andra sammankomster som allmänheten inte har tillträde till.

Hemlig rumsavlyssning får användas vid en förundersökning om

1. ett brott för vilket det inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i fyra år,
2. spioneri, utlandsspioneri eller grovt utlandsspioneri enligt 19 kap. 5, 6 a eller 6 b § brottsbalken,

3. företagsspioneri enligt 26 § lagen (2018:558) om företagshemligheter, om det finns anledning att anta att gärningen har begåtts på uppdrag av eller har understötts av en främmande makt eller av någon som har agerat för en främmande makts räkning och det kan antas att brottet inte leder till endast böter,
4. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1–3, om en sådan gärning är belagd med straff,
5. ett annat brott, om det kan antas att brottets straffvärde överstiger fängelse i fyra år, eller
6. flera brott, om
 - a) en och samma person är skäligen misstänkt för samtliga brott,
 - b) det kan antas att den samlade brottslighetens straffvärde överstiger fängelse i fyra år,
 - c) det kan antas att vart och ett av brotten har utgjort ett led i en brottslighet som har utövats i organiserad form eller systematiskt, och
 - d) det för vart och ett av brotten inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i sex månader eller det är fråga om försök, förberedelse eller stämpling till ett sådant brott, om en sådan gärning är belagd med straff. Lag (2023:534).

Paragrafen innehåller en definition av tvångsmedlet hemlig rumsavlyssning och anger när tvångsmedlet får användas under en förundersökning.

27:20e (Ändring)

Hemlig rumsavlyssning får endast användas om någon är skäligen misstänkt för brott som avses i 20 d § andra stycket och åtgärden är av synnerlig vikt för utredningen.

Ett tillstånd till hemlig rumsavlyssning får endast avse en plats där det finns särskild anledning att anta att den misstänkte kommer att uppehålla sig. Tillståndet får avse någon annan stadigvarande bostad än den misstänktes endast om det finns synnerlig anledning att anta att den misstänkte kommer att uppehålla sig där.

Trots andra stycket får ett tillstånd till hemlig rumsavlyssning avse den skäligen misstänkte i stället för en viss plats, om det finns särskilda skäl för det. Beslutet får då verkställas endast genom att avlyssningen riktas mot en plats där det finns särskild anledning att anta att den misstänkte kommer att uppehålla sig. Avlyssningen får riktas mot någon annan stadigvarande bostad än den misstänktes endast om det finns synnerlig anledning att anta att den misstänkte kommer att uppehålla sig där. De tekniska hjälpmedel som används får aldrig placeras på en plats som skyddas mot intrång. Lag (2023:534).

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för att använda hemlig rumsavlyssning. Andra stycket har ändrats på så sätt att det anges att begränsningen till en viss plats avser ett tillstånd i stället för en åtgärd. Ändringen är en följd av att det genom tredje stycket har införts en möjlighet att knyta tillståndet till en person. Någon ändring i sak är inte avsedd. Genom tredje stycket, som är nytt, har införts en möjlighet att knyta ett tillstånd till hemlig rumsavlyssning till den skäligen misstänkte i stället för en viss plats. Ett tillstånd får avse den skäligen misstänkte endast om det finns särskilda skäl för det.

Tillståndsprovning

27:21 (Ändring)

Frågor om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning och hemlig rumsavlyssning prövas av rätten på ansökan av åklagaren. Om en ansökan om hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning avser den skäligen misstänkte i stället för en viss plats, ska åklagaren i samband med ansökan föreslå sådana villkor som avses i sjätte stycket.

I ett beslut att tillåta åtgärder enligt första stycket ska det anges vilken tid tillståndet avser. Tiden får inte bestämmas längre än nödvändigt. När det gäller tid som infaller efter beslutet får tiden inte överstiga en månad från dagen för beslutet.

I ett tillstånd till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation ska det anges vilket telefonnummer eller annan adress, vilken elektronisk kommunikationsutrustning eller vilket geografiskt område tillståndet avser. Det ska vidare särskilt anges om åtgärden får verkställas utanför allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationsnät.

I ett tillstånd till hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning ska det anges vilken plats tillståndet gäller. Om tillståndet avser den skäligen misstänkte, ska i stället det anges i beslutet. Om tillståndet är förenat med ett tillträdestillstånd enligt 25 a §, ska även det anges i beslutet.

I ett beslut att tillåta hemlig rumsavlyssning ska det också anges vem som är skäligen misstänkt för brottet eller brotten.

I ett beslut att tillåta åtgärder enligt första stycket ska det, när det finns skäl till detta, också i övrigt anges villkor för att tillgodose intresset av att enskildas personliga integritet inte kränks i onödan. I ett tillstånd till hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning som avser den skäligen misstänkte ska sådana villkor alltid anges. Lag (2023:534).

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan och beslut om hemliga tvångsmedel enligt 27 kap.

27:21a (Ändring)

Om det kan befaras att det skulle medföra en fördröjning av väsentlig betydelse för utredningen att inhämta rättsens tillstånd i en fråga om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning, får tillstånd till åtgärden ges av åklagaren i avvaktan på rättsens beslut.

Om åklagaren har gett ett sådant tillstånd, ska han eller hon snarast möjligt skriftligt anmäla beslutet till rätten. I anmälan ska skälen för åtgärden anges. Rätten ska skyndsamt pröva ärendet. Om rätten finner att det inte finns skäl för åtgärden, ska den upphäva beslutet.

Om åklagarens beslut har verkställts innan rätten gjort en prövning som avses i andra stycket, ska rätten pröva om det funnits skäl för åtgärden. Om rätten finner att det saknats sådana skäl, får de inhämtade uppgifterna inte användas i en brottsutredning till nackdel för den som har omfattats av avlyssningen eller övervakningen, eller för någon annan som uppgifterna avser. Lag (2023:534).

Paragrafen reglerar åklagarens möjligheter att meddela interimistiska beslut om hemliga tvångsmedel och förfarandet när ett sådant beslut har meddelats. Ändringen i första stycket innebär att det har införts en möjlighet för åklagaren att fatta *interimistiska* beslut om hemlig rumsavlyssning.

Vissa gemensamma bestämmelser

27:21b (Ändring)

Hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation eller hemlig övervakning av elektronisk kommunikation får inte avse meddelanden som endast överförs eller har överförts i ett elektroniskt kommunikationsnät som med hänsyn till sin begränsade omfattning och omständigheterna i övrigt får anses vara av mindre betydelse från allmän kommunikations-synpunkt. Lag (2023:534).

I paragrafen, som i tidigare lydelse har benämnts 20 §, anges vissa begränsningar för när hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig övervakning av elektronisk kommunikation får användas.

27:22a (Ny paragraf)

Ett tillstånd till hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning får inte avse

1. en plats som stadigvarande används eller är särskilt avsedd att användas för verksamhet som tystnadsplikt gäller för enligt 3 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen eller 2 kap. 3 § yttrandefrihetsgrundlagen,
2. en plats som stadigvarande används eller är särskilt avsedd att användas för verksamhet som bedrivs av advokater, läkare, tandläkare, barnmorskor, sjuksköterskor, psykologer, psykoterapeuter eller familjerådgivare enligt socialtjänstlagen (2001:453), eller
3. en plats som stadigvarande används eller är särskilt avsedd att användas av präster inom trossamfund eller av dem som har motsvarande ställning inom sådana samfund, för bikt eller enskild själavård.

Om ett tillstånd till hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning avser den skäligen misstänkte i stället för en viss plats, får de tekniska hjälpmedel som används inte placeras på sådana platser som avses i första stycket. Övervakningen eller avlyssningen får inte heller riktas mot sådana platser. Lag (2023:534).

Paragrafen, som är ny, innehåller förbud mot att använda hemlig kameraövervakning och hemlig rumsavlyssning på vissa platser. Första stycket motsvarar delvis tidigare 20 e § tredje stycket. Ändringen innebär att förbudet mot att använda hemlig rumsavlyssning på vissa platser utvidgas till att omfatta även hemlig kameraövervakning

23a § (Ändring)

Åklagare får besluta att uppgifter som har kommit fram vid användning av hemliga tvångsmedel enligt detta kapitel får användas för ett annat ändamål än det som har legat till grund för åtgärden. Lag (2023:534).

Paragrafen reglerar hur överskottsinformation från användning av hemliga tvångsmedel får användas. Ändringarna innebär att överskottsinformation från användning av hemliga tvångsmedel får användas *utan särskilda begränsningar* för ett annat ändamål än det som har legat till grund för åtgärden.

27:24 (Ändring)

En upptagning eller uppteckning som har gjorts vid hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning ska granskas snarast möjligt. I fråga om sådan granskning tillämpas 12 § första stycket.

Upptagningar och uppteckningar som avses i första stycket ska bevaras till dess de förundersökningar där de använts har lagts ned eller avslutats eller, om åtal väckts, målet eller målen har avgjorts slutligt. I de delar som upptagningarna och uppteckningarna är av betydelse för att förhindra förestående brott ska de bevaras så länge det behövs för att förhindra brott.

När uppgifter inte längre ska bevaras enligt andra stycket ska de förstöras. Om den misstänkte medger det får de förstöras tidigare. Lag (2023:534).

Paragrafen reglerar hanteringen av upptagningar och uppteckningar från hemliga tvångsmedel.

Vad som i hittillsvarande andra stycket stadgats om förstöring framgår nu av tredje stycket. Ändringarna i tredje stycket innebär även att upptagningar och uppteckningar får förstöras innan förundersökningen har lagts ned eller avslutats eller, om åtal har väckts, målet har avgjorts slutligt om den misstänkte medger det.

Tillträdestillstånd

27:25a (Ändring)

Vid hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning får den verkställande myndigheten, efter särskilt tillstånd, i hemlighet skaffa sig tillträde till och installera tekniska hjälpmedel på en plats som annars skyddas mot intrång.

Ett tillträdestillstånd enligt första stycket får endast avse den plats som ska övervakas eller avlyssnas eller, om det finns särskilda skäl, en plats som direkt angränsar till den platsen. Ett tillstånd att skaffa sig tillträde till en sådan angränsande plats får dock inte avse någon annan stadigvarande bostad än den misstänktes. Ett tillstånd som avser hemlig kameraövervakning får aldrig avse tillträde för installation av tekniska hjälpmedel i någons stadigvarande bostad.

Om ett tillträdestillstånd avser ett fordon, får den verkställande myndigheten, om det behövs, tillfälligt flytta fordonet i samband med tillträdet.

Om ett tekniskt hjälpmedel har installerats med stöd av ett tillträdestillstånd, ska hjälpmedlet tas bort eller göras obrukbart så snart som möjligt efter det att tiden för tillståndet har gått ut eller tillståndet har upphävts.

När ett beslut om hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning verkställs får olägenhet eller skada inte förorsakas utöver vad som är absolut nödvändigt. Lag (2023:534).

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillträdestillstånd. Ändringarna i första och andra styckena innebär att det har införts en möjlighet att meddela ett tillträdestillstånd för hemlig kameraövervakning även om platsen inte ska bli föremål för hemlig rumsavlyssning.

Offentligt ombud

27:26 (Ny paragraf)

Offentliga ombud ska bevaka enskildas integritetsintressen i ärenden hos domstol om hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning och hemlig rumsavlyssning. Ett offentligt ombud har rätt att ta del av det som förekommer i ärendet, yttra sig i ärendet och överklaga rättsens beslut. Lag (2023:534).

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om offentliga ombuds medverkan i ärenden om hemliga tvångsmedel. Den tidigare 26 § har upphört att gälla och har ersatts av en likalydande paragraf med samma beteckning.

Underrättelse till enskild

27:31 (Ändring)

Den som är eller har varit misstänkt för brott ska, om inte annat följer av 33 §, underrättas om sådan hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning som han eller hon har utsatts för.

Om avlyssning eller övervakning av elektronisk kommunikation har avsett ett telefonnummer eller en annan adress eller en viss elektronisk kommunikationsutrustning som innehas av någon annan än den misstänkte, ska även innehavaren underrättas. Detta gäller dock inte om annat följer av 33 § eller inhämtning har skett med stöd av 19 b § och integritetsintrånget för den enskilde kan antas vara ringa.

Om kameraövervakning eller rumsavlyssning har avsett en plats som innehas av någon annan än den misstänkte och som allmänheten inte har tillträde till, ska även innehavaren av platsen underrättas om inte annat följer av 33 §.

En underrättelse ska lämnas så snart det kan ske utan men för utredningen, dock senast en månad efter det att förundersökningen avslutades.

En underrättelse behöver inte lämnas till den som enligt 23 kap. 18 §, 18 a §, 24 kap. 9 a § eller på något annat sätt redan har fått del av eller tillgång till uppgifterna. Någon underrättelse behöver inte heller lämnas om den med hänsyn till omständigheterna uppenbart är utan betydelse. Lag (2023:534).

Paragrafen innehåller regler om underrättelse till den som har utsatts för hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning eller hemlig rumsavlyssning. Ändringen i andra stycket beror på att tidigare 20 § andra stycket har flyttats till 19b § första stycket.

Behörig domstol för prövning av vissa frågor om hemliga tvångsmedel

27:34 (Ändring)

Frågor om tillstånd till hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation, hemlig kameraövervakning, hemlig rumsavlyssning eller kvarhållande av försändelse enligt 9 § eller 9 a § andra stycket får vid en förundersökning om följande brott, utöver av domstol som föreskrivs i 19 kap., prövas av Stockholms tingsrätt:

1. sabotage eller grovt sabotage enligt 13 kap. 4 eller 5 § brottsbalken,
2. mordbrand, grov mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse, grov allmänfarlig ödeläggelse, kapning, sjö- eller luftfartssabotage eller flygplatsabotage enligt 13 kap. 1, 2, 3, 5 a eller 5 b § brottsbalken, om brottet innefattar sabotage enligt 4 § samma kapitel,
3. uppror, väpnat hot mot laglig ordning eller brott mot medborgerlig frihet enligt 18 kap. 1, 3 eller 5 § brottsbalken,
4. högförräderi, krigsanstiftan, spioneri, grovt spioneri, utlandsspioneri, grovt utlandsspioneri, obehörig befattning med hemlig uppgift, grov obehörig befattning med hemlig uppgift eller olovlig underrättelseverksamhet mot Sverige, mot främmande makt eller mot person enligt 19 kap. 1, 2, 5, 6, 6 a, 6 b, 7, 8, 10, 10 a eller 10 b § brottsbalken,
5. företagsspioneri enligt 26 § lagen (2018:558) om företagshemligheter, om det finns anledning att anta att gärningen har begåtts på uppdrag av eller har understötts av en främmande makt eller av någon som har agerat för en främmande makts räkning,
6. terroristbrott, deltagande i en terroristorganisation, samröre med en terroristorganisation, finansiering av terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, offentlig uppmaning till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, rekrytering till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet, utbildning för terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet eller resa för terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet enligt 4, 4 a, 5, 6, 7, 8, 9 eller 10 § terroristbrottslagen (2022:666), eller
7. försök, förberedelse eller stämpling till ett brott som avses i 1–6, om en sådan gärning är belagd med straff. Lag (2023:534).

Ändringen av paragrafen innebär att hänvisningen till 18 § andra stycket 2–7 har ersatts med en uppräknning av de aktuella brotten. Någon ändring i sak är inte avsedd.

Dokumentation

27:35 (Ny paragraf)

Beslut och åtgärder som rör hemliga tvångsmedel enligt detta kapitel ska dokumenteras. Lag (2023:534).

Av paragrafen, som är ny, framgår att det finns en skyldighet att dokumentera beslut och åtgärder som rör hemliga tvångsmedel. Uppgifterna ska dokumenteras på ett sådant sätt att det är möjligt att på ett överskådligt sätt följa beslut och andra åtgärder avseende tvångsmedelsanvändningen.